

Sygn. akt: III U 233/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Załęska-Bartkowiak
Protokolant:	sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2015 r. w O.

sprawy z odwołania T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 10.03.2015r. znak (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.03.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił T. P. prawa do emerytury.

T. P. wniósł odwołanie od tej decyzji. Stwierdził, że przez 15 lat pracował w szczególnych warunkach na stanowisku malarza.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że T. P. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 10.02.2015r. T. P. złożył w Oddziale ZUS wniosek o emeryturę z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS stwierdził, że T. P. legitymuje się łącznym stażem pracy w wymiarze 25 lat. Natomiast ZUS nie uznał żadnego okresu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

T. P. urodził się dnia (...) Zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest **art. 184** ustawy **o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń** (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) w zw. z **§4** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. **w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze** (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 31.12.1948r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- w dniu 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W przedmiotowej sprawie spór sprowadzał się do rozstrzygnięcia, czy odwołujący zgromadził 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Sąd w niniejszym postępowaniu analizował, czy zachodzą podstawy do zaliczenia odwołującemu jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudnienia:

- a) 01.09.1971r.-17.08.1974r. - w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...);
- b) 02.09.1974r.-30.04.1983r. – w Kombinacie Budowlanym w O.;
- c) 03.05.1983r.-09.04.1990r. – w Spółdzielni Pracy (...) w O..

ZUS nie zaliczył w/w okresów do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, gdyż odwołujący nie złożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd dokonał oceny charakteru pracy odwołującego w spornych okresach na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach osobowych ze spornych okresów oraz w oparciu o zeznania świadków.

Sąd rozpoczął analizę charakteru pracy odwołującego od okresów, w których świadczył najdłuższą pracę, którą odwołujący postrzegł jako wykonywaną w szczególnych warunkach.

Pierwszym z tych okresów było zatrudnienie w Kombinacie Budowlanym w O. w okresie 02.09.1974r.-30.04.1983r. Przy czym z uwagi na reorganizację zakład ten nosił różne nazwy.

Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych z w/w zatrudnienia wynika, że T. P. zawarł umowę o pracę, na podstawie której od dnia 02.09.1974r. świadczył pracę jako malarz. We wszystkich dokumentach określany jest mianem „malarza”. Ze świadectwa pracy także wynika, że przez cały okres zatrudnienia, czyli od dnia 02.09.1974r. do dnia 30.04.1983r. świadczył pracę jako malarz. Natomiast z kart wynagrodzeń wynika, że nie otrzymywał dodatku za pracę w warunkach szkodliwych. Z żadnego dokumentu nie wynika także, aby była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy na wysokości. W szczególności brak jest zaświadczeń lekarskich o zdolności do pracy na wysokości.

Z zeznań świadków: T. B. (k.24v) i B. S. (k.24v-25) wynika, że odwołujący przez cały okres zatrudnienia w Kombinacie Budowlanym w O. wykonywał pracę malarza. Było to malowanie przy wykończeniu budynków. T. P. malował zatem klatki schodowe, pomieszczenia mieszkalne, hale, balustrady oraz elewacje na zewnątrz tzw. ekrany. Z zeznań tych

wynika, że malarze – w tym odwołujący - musieli wykonać wszystkie prace malarskie na określonym budynku mieszkalnym budowanym przez pracodawcę.

Kolejnym okresem, o którego zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach ubiegał się T. P., była praca w Spółdzielni Pracy (...) w O..

Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że na podstawie umowy o pracę został przyjęty z dniem 03.05.1983r. na stanowisko malarza. W okresie od dnia 10.10.1988r. do dnia 22.01.1989r. korzystał z urlopu bezpłatnego z uwagi na wyjazd na pracę eksportową do NRD. Z opinii sporządzonej na potrzeby tego wyjazdu wynika, że odwołujący wykonywał w Spółdzielni Pracy (...) w O. prace jako malarz-murarz, przy betonowaniu i tynkowaniu (k.30 a.o.). W angażu z dnia 27.01.1989r. jego stanowisko określono jako „malarz-tylnkarz” (k.31 a.o.). Następnie w okresie od dnia 13.03.1989r. do dnia 12.09.1990r. ponownie korzystał z urlopu bezpłatnego (k.34 a.o.). Natomiast w świadectwie pracy określono, że przez cały okres zatrudnienia odwołujący pracował na stanowisku malarza. Okresowo wypłacano odwołującemu dodatek za pracę w warunkach szkodliwych. Także i w tej pracy z żadnego dokumentu nie wynika, aby była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy na wysokości. W szczególności brak jest zaświadczeń lekarskich o zdolności do pracy na wysokości.

Z zeznań świadka T. B. wynika, że w tym zakładzie pracy – odwołujący zasadniczo malował hale, rurociągi, sufity. Malowanie odbywało się farbami olejnymi.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka B. S. co do charakteru pracy odwołującego w spornym okresie. Świadek szczerze opisywał, jakie prace wykonywał odwołujący i wynika z nich, że odwołujący wykonywał wszystkie prace malarskie w Kombinacie Budowlanym w O.. Natomiast zeznaniom świadka T. B. Sąd dał wiarę jedynie częściowo. Sąd miał na uwadze, że T. B. zainicjował analogiczną sprawę, która toczyła się pod sygn. akt IIIU 11/15 i wykazywał w niej, że pracował w szczególnych warunkach w Kombinacie Budowlanym w O. oraz w Spółdzielni Pracy (...) w O.. T. B. wykonywał w tych zakładach analogiczną pracę, co odwołujący. W sprawie tej Sąd wyrokiem z dnia 24.03.2015r. oddalił odwołanie T. B., uznając, że nie była to praca wykonywana w szczególnych warunkach. Wyrok nie jest prawomocny, albowiem T. B. wniósł od niego apelację. Aktualnie zauważalna jest zdaniem Sądu zmiana w zeznaniach T. B. w części dotyczącej opisu charakteru pracy malarzy. W sprawie IIIU 11/15 T. B. zeznał, że generalnie prace malarskie koncentrowały się wewnątrz budynków, a rzadziej na zewnątrz. Obecnie – wzbogacony o wiedzę ze swego postępowania – T. B. starał się przekonać Sąd, że zasadniczo prace malarskie były wykonywane jedynie na zewnątrz, co wiązało się z pracą na wysokości. Dlatego Sąd w tym zakresie nie dał wiary zeznaniom tego świadka. Skoro zadaniem malarzy było wykonanie wszelkich prac malarskich związanych z wykończeniem nowo wybudowanego bloku mieszkalnego, to logiczne jest, że więcej prac malarskich jest wewnątrz budynków. Należy bowiem pomalować w wieżowcu wszystkie pomieszczenia i klatki schodowe. Natomiast prace malarskie na zewnątrz ograniczały się jedynie do ekranów i barierek.

Wobec powyższego z zeznań świadków nie można wywieść wniosku, aby praca T. P. była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Wbrew subiektywnemu przekonaniu odwołującego, jego praca malarza nie uprawniała go do emerytury po ukończeniu 60-tego roku życia.

Odwołujący wiązał swe prawo z tym, że przy malowaniu używał składników i substancji szkodliwych dla zdrowia. Tymczasem należy rozróżnić pracę wykonywaną w szkodliwych dla zdrowia warunkach z pracą wykonywaną w warunkach szczególnych. Za pracę wykonywaną w warunkach szkodliwych pracownik otrzymuje np. dodatek pieniężny, deputat w formie posiłku regeneracyjnego czy mleko. Nie zawsze praca wykonywana w warunkach szkodliwych jest jednak pracą wykonywaną w warunkach szczególnych. Wykaz stanowisk, na których praca uprawnia do przejścia na wcześniejszą emeryturę, zawarty jest w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W wykazie A, dziale V dotyczącym budownictwa nie ma wymienionego stanowiska malarza. Jedynie pod poz.6 wymieniona są prace malarskie konstrukcji na wysokości. Natomiast Zarządzenie Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. doprecyzowało, że pracą w szczególnych warunkach są prace malarskie

konstrukcji na wysokości wykonywane przez malarza konstrukcji metalowych i urządzeń przemysłowych (dział V, poz.6 pkt 1). Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że odwołujący takiej pracy nie wykonywał. Wbrew bowiem sugestiom pełnomocnika odwołującego – za taką pracę nie można uznać malowania wewnątrz pomieszczeń wykonywanego na drabinie. Wobec powyższego okoliczność, że przy niektórych pracach malarskich występowało większe stężenie szkodliwych substancji, powodujących uciążliwość przy pracach malarskich – nie uprawnia samoistnie do przyznania w oparciu o to prawa do emerytury. Także okoliczność, że niektóre prace malarskie odwołujący wykonywał na wysokości, nie uprawnia do przyznania emerytury w oparciu o art.184 w/w ustawy. Konieczne jest bowiem, aby praca w warunkach szczególnych wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a taka sytuacja nie występowała u odwołującego.

Okresem, który odwołujący wskazywał jako prace w szczególnych warunkach, było też jego zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). T. P. był tam zatrudniony od dnia 01.09.1971r. do dnia 17.08.1974r. Z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wynika, że został przyjęty do pracy dnia 24.08.1971r. na stanowisko szklarz budowlany. W dokumentach określany był czasami jako malarz budowlany. Ze świadectwa pracy wynika, że pracował na stanowisku malarz-szklarz.

Sąd uznał, że w oparciu o zapisy w dokumentacji pracowniczej brak jest podstaw do zaliczenia odwołującemu tego okresu do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. Brak jest bowiem dowodów na to, aby była to praca wykonywana na wysokości w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponieważ jest to krótki okres, zatem kierując się względami ekonomiki procesowej, Sąd nie prowadził bardziej szczegółowego postępowania dowodowego na okoliczność charakteru pracy w tym okresie, albowiem pozostałoby to bez wpływu na rozstrzygnięcie tej sprawy.

W niniejszym postępowaniu Sąd nie dostrzegł potrzeby wzbogacenia materiału dowodowego o zeznania odwołującego w charakterze strony. Z art.299 kpc wynika bowiem, że dowód taki jest przeprowadzany jedynie w sytuacji, gdy po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie występuje, albowiem zgromadzony materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wskazuje na charakter pracy odwołującego w spornych okresach.

Z tych względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie na mocy **art.477¹⁴§1 k.p.c.**